

Proovivõtjuhend hobuste herpesviiruste (EHV-1 JA EHV-4) uuringuteks

Proovide võtmine

Viiruse DNA määramine PCRga:

- ninanõre tampooniproov;
- trahhea- bronhiaal lavaaž;
- aborteerunud loode (loote organid: maks, kops, põrn ja tüümus);
- organmaterjal surma järgselt: peaaaju, seljaaju, kopsud, põrn.

Viiruse vastaste antikehade uuring ELISA testiga

- vereseerum

Proovivõtutaara

- Proovivõtuks vajaminevaid tampoone väljastavad kõik Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi piirkondlikud laborid.

Patoloogilise materjali võtmisel molekulaarseks uuringuks:

- Ninanõre tampooniproove võetakse haiguse alguses, mil nõre on veel katarraalse iseloomuga ja ei ole lisandunud mädatekitajaid. Nõreproovid tuleks võtta selleks ettenähtud tampoonidega.
- Organproovid, aborteerunud loote organid (lahangumaterjal) võetakse muutusteta ning patoloogiliste muutustega koe piirialalt. Kõige parem on saata laboratooriumisse uuritavad organid tervelt.
- Proovide võtmine teostatakse võimalikult puhtalt.

Proovide laborisse saatmine

Nii organ- kui nõreproovid tuuakse/saadetakse Veterinaar- ja Toidulaboratooriumi Tartu laborisse.

- Nõreproovid ja trahhea- bronhiaal lavaaži proovid toimetatakse laborisse võimalikult kiiresti, ideaaljuhul 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures. **PROOVE MITTE KÜLMUTADA!**
- Organproovid tuleb toimetada laborisse 4-6 tunni jooksul (kuid mitte hiljem kui 24h peale proovi võtmist). Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures või külmutatakse -20 °C juures.
- Proovid pakitakse lekkekindlalt ja väline pakkematerjal peab olema saastumata ning puhas. Võib kasutada kaanega purke või kilekotte.
- Iga organ tuleks pakkida eraldi (ristsaastumise vältimiseks).

Laborisse laekuv info proovide saabumisel

- Proovide võtja informeerib laborit proovide saatmisest ja eeldatavast laborisse jõudmise ajast.
- Koos proovidega saadetakse laborisse korrektselt täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt. Oluline on märkida kaaskirjale proovi võtmise täpne kuupäev ja kellaaeg.

Lisainfo

Viroloogia-seroloogia osakond, telefon 7 386 111 või 7 386 106

Molekulaaranalüüsi osakond, telefon 7 386 121

Üldised hobuste haiguste küsimused: peaspetsialist loomahaiguste alal **Triin Tedersoo**, Kontakt: tel: 738 6122; mobiil: 518 5383; e-post: triin.tedersoo@vetlab.ee

Koostatud aprill 2014